

Naturstyrelsen, Bornholm
Ekkodalsvejen 2
3720 Aakirkeby
Att. Rasmus Munch Marcher

Bornholms Regionskommune
Center for Natur, Miljø og Fritid
Natur og miljø
+45 56 92 22 08
nm@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

12. oktober 2020

J. nr. 06.02.03P19-0051

Tilladelse til regulering af kanal ved opstemningsanlægget Åremyr, jf. vandløbsloven

Bornholms Regionskommune, Center for Natur, Miljø og Fritid, har den 16. juni 2020, modtaget en ansøgning fra Naturstyrelsen om renovering og forbedring af opstemningsanlægget ved Åremyr, matr. 195i, Vestermarie. Matriklen er ejet af Naturstyrelsen.

Afgørelse

Bornholms Regionskommune meddeler hermed tilladelse til, at opstemningsanlægget kan renoveres og forbedres som ansøgt, jf. denne tilladelse med afsæt i nedenstående vilkår.

Tilladelsen meddeles efter vandløbslovens¹ §§ 16-17 (regulering af vandløb), 48 (ændring af opstemningsanlæg) samt kapitel 2 og 5 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering mv.² Vandløbet er omfattet af vandløbslovens § 2.

Der gives tilladelse til følgende:

- Sikre ca. 6 m af dæmningen til Åremyr.
- Sikre ca. 8 m af vejdæmningen.
- Sikre betonsiderne på dæmningen mod erosion ved at opsætte en støbt støttemur i natursten.
- Sikre vejdæmningen mod erosion med en støttemur støbt i 300-900 mm natursten.
- Opbygge en ny bund i kanalen fra betonmuren ved åbningen og ca. 10 m frem.
- Sikre betonbunden mod yderligere underminerende erosion.
- Faststøbe natursten i betonbunden.
- Hæve i alt 8 m af bunden i kanalen (neden for eksisterende betonbund) med 0,5 m. Dette sker ved at udlægge 300-600 mm natursten og 25-65 mm grus i et jævnt fald.

De forhold i projektet, der vedrører vedligehold kræver ingen godkendelse.

Vilkår

- Arbejdet må igangsættes straks grundet fare for nedbrud af opstemningsanlægget og risiko for beskadigelse af tilstødende vejanlæg.
- Arbejdet må ikke beskadige vandløbet nedstrøms.
- Arbejdet må ikke medføre ændrede afvandingsforhold i vandløbet nedstrøms.

¹ LBK nr. 127 af 26/01/2017.

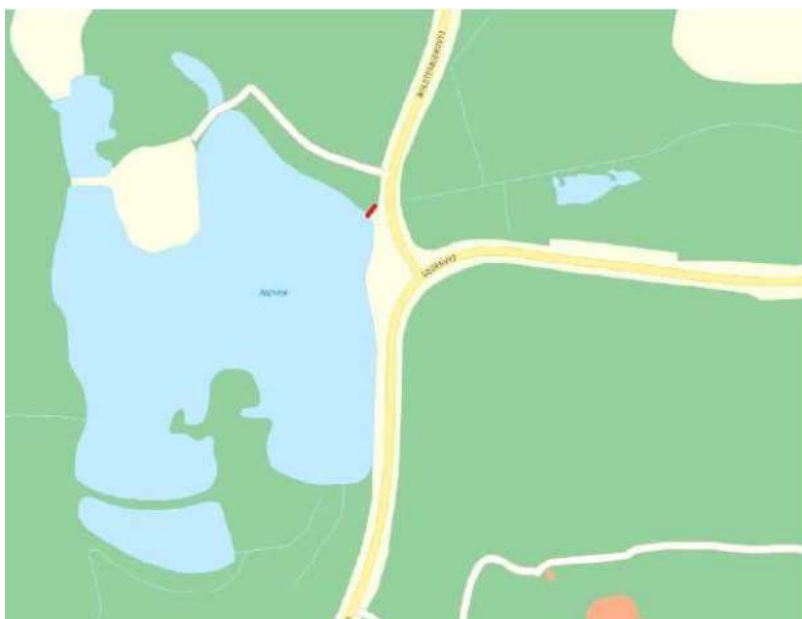
² BEK nr. 834 af 27/06/2016.

Igangsættelse af projektet

Bornholms Regionskommune har sammen med Naturstyrelsen, foretaget en besigtigelse på lokaliteten den 11. august 2020. I den forbindelse registreredes det, at opstemningsanlægget var så nedbrudt, at igangsættelse af arbejdet ikke kan vente. Bornholms Regionskommune har derfor meddelt Naturstyrelsen, at vedligeholdet af opstemningen skal udføres straks, jf. vandløbslovens § 54. Bunden af kanalen nedstrøms betonbunden bliver i samme forbindelse tilpasset, så den har jævnt fald, jf. denne afgørelse. Der er altså tale om lovliggørelse af eksisterende forhold.

Projektområdet

Projektet udføres på matrikel 195i, Vestermarie. Opstemningsanlægget ligger langs den nordøstlige brink til Åremyr, nordvest for krydset mellem Bolsterbjergvej og Segenvej. Opstemningsanlægget er anført på følgende kort med en rød streg:

Figur 1: Kortet viser opstemningsanlægget ved Åremyr med en rød streg (kilde: Kortinfo).

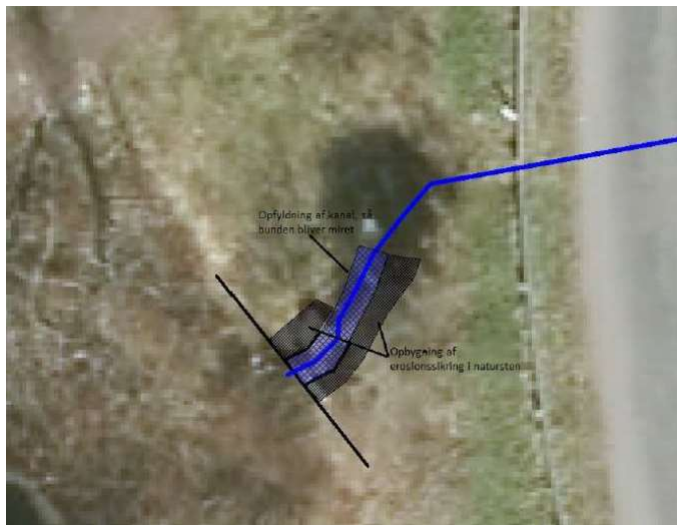
Projektet

Fra ansøgningen:

Det eksisterende bygværk er indbygget i dæmningen og består af en betonmur med åbning. I åbningen er brædder, som regulerer vanddybden i søen. Efter reguleringsbrædderne er der en ålekiste med rist. Dæmningen er sikret mod erosion med betonsider på bygværket og den første del af kanalen er med betonbund. Efter betonbunden er der et fald på ca. 50 cm til naturlig bund. Betonbunden og den yderste del af betonsiderne er undermineret af erosion fra vandet. Fra bunden af kanalen til vandspejlet i Åremyr er en højde forskel på ca. 1,3 meter.

Det ønskes at opbygge en ny bund i kanalen fra betonmuren ved åbningen og ca. 10 meter af kanalen. Bunden etableres miret (red. jævnt fald) fra vandspejlet i Åremyrs kote til bundkoten i den eksisterende kanal. Betonmuren og åbningen bevares uændret.

Den yderste del af bygværket, hvor betonsiderne er undermineret, fjernes. Den resterende del af betonsiderne understøbes og betonbunden sikres mod yderligere underminerende erosion. Ovenpå betonbunden laves den nye bund i natursten, der faststøbes. Betonsiderne på dæmningen sikres mod erosion ved at opsætte en støbt støttemur i natursten. Ligeledes sikres vejdæmningen mod erosion med en støbt støttemur i natursten 300-900 mm.

Figur 2: Figuren viser detailplanen for projektet.

Dæmningen til Åremyr sikres på en samlet længe på ca. 6 meter og vejdæmningen sikres på en længde på ca. 8 meter. Bunden hæves på en samlet længde på ca. 8 meter. Bunden i kanalen hæves med natursten 300-600 mm og grus 25-65 mm.

Arbejdet har ikke indflydelse på vandstanden i søen, da der etableres en midlertidig afskærende overløbsledning, så støbearbejde kan tørholdes.

Figur 3: Fotografi af opstemningsanlægget ved Åremyr. Billedet er taget ved besigtigelsen 11. august 2020. Det orange rør er en ålepassage. Det fremgår af billedet, at siderne i opstemningsanlægget er ved at falde sammen.

Naturstyrelsen er kommet med følgende supplerende oplysninger 11. august 2020:
 Bunden hæves i en lille del af kanalen neden for betonbunden. Bunden hæves maksimalt 0,5 m, her fra flader den ud til eksisterende bundkote.

Den del af kanalen, som ikke er lavet af beton, har en bundbredde på 1,5 m. Vanddybden varierer meget alt efter vandtilførsel. Lige nu er der næsten intet vand ≥ 5 cm, mens der først på foråret er en vanddybde på ca. 40 cm.

Det samlede fald fra topkoten af stemmeværket til bunden af kanalen (neden for betonkanalen) er ca. 1,3 m. Her ønsker Naturstyrelsen at bygge bunden op.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune har den 16. juni 2020, modtaget en ansøgning fra Naturstyrelsen, om at renovere og forbedre opstemningsanlægget ved Åremyr, matr. 195i, Vestermarie.

Vandet der ledes til Åremyr sø, kommer fra vandløb, der strømmer til området fra nord, syd og nordvest. Opstemningsanlægget regulerer vandstanden i Åremyr sø. Anlægget leder ud i en kanal, som føres under Bolsterbjervej, der leder videre til Tilløb til Læså.

Vandløbet, der afvander Åremyr er privatejet. Det er dermed ejer af matrikel 195i, Vestermarie, som har vedligeholdelsespligten af opstemningsanlægget og kanalen. Opstemningsanlægget er alvorligt nedbrudt med fare for at falde sammen og kommunen har derfor henstillet til, at arbejdet skal påbegyndes straks inden efteråret for alvor sætter ind.

Målsætning

Der er to målsatte vandløb, der leder til Åremyr herunder; Det B1-målsatte vandløb: Tillæg til Læså, der strømmer til fra syd og det C-målsatte vandløb: Tilløb til Læså, som leder til søen fra nord. Det C-målsatte vandløb: Tilløb til Læså, leder vandet videre fra Åremyr (figur 4).

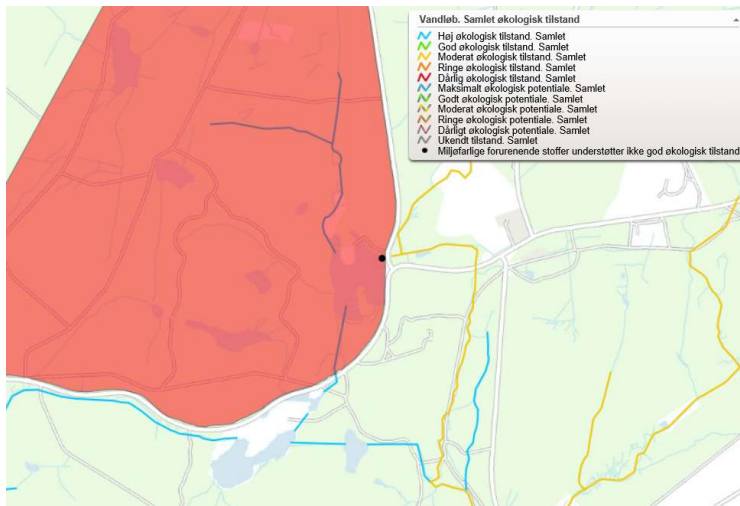
Tilløb til Læså er målsat til god økologisk tilstand jf. Statens Vandområdeplaner 2015-2020, Bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster³. Den samlede økologiske tilstand i vandløbet, der løber fra Åremyr er moderat (figur 5), høj for smådyr og moderat for fisk. Der er ukendt tilstand for planter (MiljøGIS Vandområdeplaner 2015-2021).

Tilløb til Læså strømmer mod øst efter Åremyr, hvor den først samles med Svenskebæk, der nedstrøms kobles på Læså. Læså leder ud i havet ved Boderne.

Figur 4: På kortet ses grøfter (stiplede blå streger), vandløb (blå streger) og målsatte vandløb (sorte streger) (Kilde: Kortinfo).

³ BEK nr. 1625 af 19/12/2017.

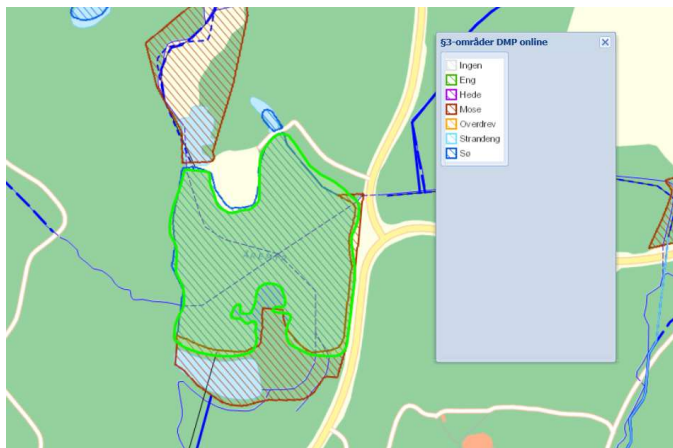
Figur 5: Kortet viser den økologiske tilstand i vandløb, som leder til Åremyr og væk fra Åremyr (Kilde: MiljøGIS Vandområdeplaner 2015-2021).

Afledningsmæssige- og/eller afstrømningsmæssige konsekvenser

En gennemførelse af projektet vil hverken have aflednings- eller afstrømningsmæssige konsekvenser for søen eller nedstrøms vandløb. Der bliver afledt den samme mængde vand fra søen, der reguleres af stemmehværet. Faldet bliver i projektet reduceret. Dette vil kun have en begrænset lokal indvirkning afstrømningsmæssigt.

Naturbeskyttelse

Vandløbet i projektområdet er ikke omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven, men Åremyr er en beskyttet sø og, projektområdet ligger ligeledes inden for en beskyttet mose (figur 4). Kommunen har vurderet, at en gennemførelse af projektet ikke kræver en dispensation jf. naturbeskyttelsesloven.

Figur 4: Matrikelkortet viser områder, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven (kilde: Kortinfo).

Bilag IV

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan gives tilladelse, dispensation, godkendelse m.v., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, i alle livsstadier.

Bilag IV-arter er arter optaget på habitatdirektivets Bilag IV. Arterne er særligt strengt beskyttede. Bilag IV-arter, som forekommer på Bornholm, er bl.a. alle arter af flagermus, paddearterne løvfrø, springfrø, strandtudse, grønbroget tudse og stor vandsalamander, arter af vandkalve og guldsmede samt markfirben.

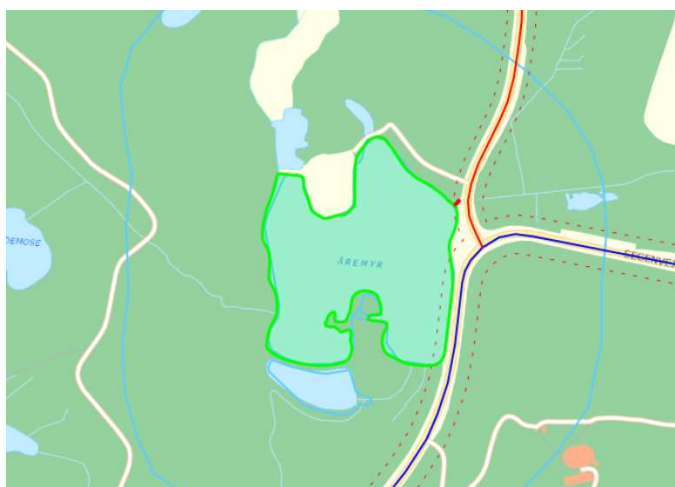
Ifølge Danmarks Miljøportal, Naturdata, er der ikke registreret Bilag IV-arter i projektområdet. Der er fundet den fredede art: Skov Gøgelilje i projektområdet. Projektet vurderes, grundet sin placering og afgrænsning, ikke at påvirke den omkringliggende natur som habitat eller potentielt habitat for Bilag IV-arter eller andre fredede dyr og planter.

Natura 2000

Projektet ligger indenfor Natura 2000 området, Almindingen. Da projektet omhandler vedligehold af eksisterende vandløbsbygværk og etablering af forbedret faunapassage ved at hæve vandløbsbunden, vil projektet på ingen måde have en negativ indvirkning på området.

Fredninger og byggelinjer

Projektet berører ingen fredninger. Projektet berører en søbyggelinje og en vejbyggelinje.

Figur 5: Matrikelkortet viser projektområdet (rød streg) og søbyggelinjen (turkisblå streg) samt vejbyggelinjen (brun stiplede streg) (kilde: Kortinfo).

Konklusion

Bornholms Regionskommunen vurderer, at projektets omdrejningspunkt er at vedligeholde vandløbsbygværket. Tiltaget med at hæve vandløbsbunden 0,5 m, vil forbedre forholdene for de dyr og primærproducenter, som lever i vandløbet og skabe forbedret faunapassage. En gennemførelse af projektet vil hverken have aflednings- eller afstrømningsmæssige konsekvenser for søen eller nedstrøms vandløb.

Ifølge indsatsbekendtgørelsen § 8, stk. 2, skal det ved afgørelsen sikres, at projektet hverken indebærer en direkte eller indirekte negativ påvirkning af det målsatte vandområde.

Bornholms Regionskommune vurderer ikke, at projektet vil have en negativ indvirkning på det målsatte vandområde nedstrøms og konkluderer på baggrund heraf, at der kan gives tilladelse til det ansøgte projekt.

Tidsplan

Arbejdet er påbegyndt.

Overslag over udgifterne og fordelingen af disse

Naturstyrelsen har ansvaret for afholdelse af alle udgifter til projektet

Fremtidig vedligeholdelse

Fremtidigt vedligehold af opstemningen og vandløbet påhviler til enhver til ejeren af matr. nr. 195i, Vestermarie.

Høring

Projektet har været i offentlig høring på kommunens hjemmeside i 4 uger i perioden: 27. august - 25. september 2020. Kommunen har ingen bemærkninger modtaget inden for høringsfristen.

Klage

Kommunens afgørelse efter vandløbsloven kan påklages til Nævnenes hus efter bestemmelserne i vandløbslovens § 16, bortset fra afgørelser om erstatning og andre økonomiske spørgsmål, der kan påklages til Taksationskommissionen for Bornholm.

Afgørelser efter lovens § 54a er undergivet såkaldt begrænset prøvelse. Det betyder, at Miljø- og Fødevarerklagenævnet kun kan tage stilling til, om der foreligger et ulovligt forhold i vandløbslovens forstand.

Regler for klage fremgår af klagevejledningen. Klagefristen er 4 uger fra den dato tilladelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra denne dato. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Hvis du vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse.

Klagevejledning

Afgørelser efter vandløbslovens kan påklages af:

- Den, afgørelsen er rettet til
- Enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser

En klage skal indgives skriftligt. Du går ind på [Nævnenes Hus](#), hvor du skal logge på med nem-ID. Klik på Miljø og Energi, Miljø- og Fødevarerklagenævnet. På nævnenes hus findes der en vejledning om anvendelse af Klageportalen. Klagen sendes gennem klageportalen til Bornholms Regionskommune.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyrets størrelse afhænger af, om klagen kommer fra en borger eller en virksomhed/organisation. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen ved at sende en begrundet anmodning til Bornholms Regionskommune med påført sagsnummer i emnefeltet til Bornholms Regionskommune, Skovløkken 4, 3770 Allinge. Anmodningen videresendes herefter til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som afgør, om den kan imødekommes.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af din klage, at du indbetaler gebyret. Gebyret tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- Klageren får helt eller delvist medhold i sagen, eller
- Eller klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Opsættende virkning

En rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet. Hvis udnyttelse af en tilladelse forudsætter udførelse af anlægsarbejder, må sådanne arbejder ikke påbegyndes før klagefristens udløb eller, hvis der er klaget over afgørelsen, før Miljø og Fødevarerklagenævnets afgørelse foreligger.

Vandløbsmyndigheden skal staks underrette den, der har fået tilladelsen eller godkendelsen, om, at afgørelsen er påklaget.

Du kan som udgangspunkt ikke klage over nævnets afgørelser til anden administrativ myndighed. Hvis du er utilfreds med nævnets afgørelse, kan du indbringe sagen for domstolene. Uanset om der anlægges retssag, er man forpligtet til at rette sig efter Miljø- og Fødevarerklagenævnet afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme andet.

Venlig hilsen
Tine Kent Egedal
Biolog

Kopi af afgørelsen er sendt til følgende klageberettigede:

Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening, Lokalkomité Bornholm
Dansk Ornitologisk Forening
Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Bornholm
Friluftsrådet
Friluftsrådet, Lokalafdeling Bornholm
Fiskeristyrelsen
Vandpleje Bornholm
Sportsfiskerforbundet.